

Antwoord op een vraag

– Annie Besant (1847-1933)

Annie Besant was Internationaal President van de Theosophical Society van 1907 tot 1933.

U weet hoe vaak de vraag gesteld wordt: ‘Is een willekeurige periode van leven een vaste periode?’ Als met die vraag bedoeld wordt: ‘Sterft iemand uit het fysiek lichaam op een vastgestelde tijd?’, dan is het antwoord: Nee.

Er kunnen andere oorzaken in het spel zijn. Er zijn bepaalde oorzaken die naar dat punt toewerken; verscheidene malen in de loop van de levensperiode van een persoon brengt iemands voorbije karma hem tot wat een nogal kritiek stadium genoemd mag worden. Afhankelijk van de druk die er dan op hem rust, zal hij het fysiek lichaam op dat moment al dan niet verlaten. Het hele leven onder lichamelijke omstandigheden is echter een vaststaande periode en als hij het aardse leven verlaat vóórdat die periode op het fysieke vlak is volgemaakt, dan moet hij het overgebleven deel ervan doorleven in wat genoemd kan wor-

den omstandigheden die deels aards zijn, in de astrale wereld. Zijn fysieke lichaam is weggeslagen voordat de levensperiode voorbij is. De normale periode na de dood begint echter pas wanneer die aardse levensperiode is opgebruikt; dat is het punt dat u voor ogen moet houden. Hier in India wordt deze vraag heel vaak gesteld, omdat er een aantal verzen in de *Sastra's* staan die aangeven dat de dood pas komt op een bepaalde tijd. Normaal gesproken treedt de dood dan ook in, komt de dood ook zo. U herinnert zich vast het vers in één van de boeken: voordat die periode is aangebroken 'zal een lans niet doden; wanneer die periode is aangebroken, is een grasspriet voldoende om te doden.' De gewone mens die dat leest zal natuurlijk alleen aan het fysieke lichaam denken. Als u het in wat ruimere zin opvat en de grasspriet ziet als een symbool, dan zou u het volkomen juiste besef krijgen dat, wanneer de tijd rijp is, zelfs de kleinste oorzaak het wegvallen van het fysiek lichaam kan veroorzaken. Als de tijd nog niet gekomen is, dan kan zelfs een geweldadige oorzaak – de lans – de levensperiode zelf niet veranderen; maar deze kan wel het fysiek lichaam zelf teniet doen.

Mensen raken soms in de war over deze materie en zij stellen een massa vragen; het kan tot heel onwenselijke toestanden leiden. Zij zeggen bijvoorbeeld: 'O, nou, als iemands levensperiode toch vaststaat, als het uur van de dood vaststaat, wat heeft het dan voor zin om hem te verplegen of om een dokter te laten komen? Laat hem met rust; als hij sterft, dan toont dat aan dat het zijn tijd is om te overlijden. Als het zijn karma is om door te leven, dan leeft hij door.' En af en toe zien we situaties waarin dat ook zo gebeurt. Dat

nu is een ernstige vergissing; u bent verplicht te doen wat u kunt, want op een kritiek moment zou u het resultaat kunnen veranderen door uw handeling op dat moment. Toch onthouden mensen zich soms van handelen, vanwege het onjuiste idee dat de lichamelijke levensperiode vaststaat; en dit leidt tot ongewenste gevolgen.

In feite staat de levensperiode onder fysieke omstandigheden wel zeker vast: de periode van het wegvallen van het fysieke lichaam staat niet vast. Op een zeker moment kan de dood al dan niet intreden. Er zijn tijdstippen waarop, vanwege het karma, de dood niet afgewend kan worden. Er zijn echter misschien andere perioden dat een toegevoegde kracht de dood wel degelijk kan afwenden, net zoals ieder ander soort karma. Er zijn punten die vaststaan en ook punten die door het uitoefenen van zware inspanningen te variëren zijn.

Dit illustreert het belangrijke feit dat, omdat juist handelen zo ontzettend belangrijk is voor het geluk en de vooruitgang van de mens, het noodzakelijk is om groot onderscheidingsvermogen aan de dag te leggen wanneer men mensen dingen vertelt die, ook al zijn ze op zichzelf waar, hen op het verkeerde been zouden kunnen zetten en hen tot onjuist handelen zouden kunnen aanzetten.

Uit: *The Theosophist* van juni 2007
Herdruk uit *The Theosophist* van november 1917.

Vert. A.M.I.